

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل متن قوانین - تعویذنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
- ژالات - اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخش نامه ها - آگهی های رسمی

سال اول - شماره ۳

مدیر: سید محمد هاشمی

۴ شنبه ۲۵ بهمن ماه ۱۳۲۳

دوره چهاردهم قانونگزاری

شماره مسلسل ۱۲۶۰

مذاکرات مجلس

جلسه ۱۰۳

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه ۱۹ بهمن ماه ۱۳۲۳

فهرست مطالب:

۱ - صورت مجلس جلسه پیش
۲ - بیانات قبل از دستور آقایان فرخ و وزیر فرهنگ و دکتر اعتبار

۳ - مذاکره در گزارش کمیسیون دادگستری راجع با اعلام جرم به آقای تدین وزیر سابق خواربار

مجلس يك ساعت و نیم پیش از ظهر بریاست آقای سید محمد صادق طباطبائی تشکیل گردید، خلاصه مذاکرات جلسه ۵ شنبه ۱۹ بهمن ماه را آقای (طوسی) منشی بترتیب زیر خواندند:

مجلس یکساعت و نیمه دقیقه پیش از ظهر بریاست آقای سید محمد صادق طباطبائی تشکیل و صورت جلسه قبل قرائت و تصویب شد.

غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شد:

غائبین با اجازه

آقایان: ملایری - ایرج اسکندری

غائبین بی اجازه

آقایان: صفوی - جلیلی - فاطمی - ذوالقدر - نقابت - اخوان - کفائی - رحیمیان - دولت آبادی - امیر ابراهیمی - منصف - بوشهری - سلطانی - سیدضیاء الدین - فدakar - رادمش - سیف پور - دکتر مصدق - تهرانچی - خلعتبری

دیر آمدگان

آقایان: عامری - صمصام - تولیت - دکتر زنگنه - شریعت زاده - کله داری - اعتمادی - پوررضا
آقای نخست وزیر بدو شرحی راجع بنظریات خود نسبت بمستخدمین امریکائی داور بتقویت آنان برای خدمات مالی کشور و همکاری با آقای دکتر میلیسیو در زمان وزارت دارائی و خدمت فعلی خود برای رفع نگرانی افکار عمومی وعدم انطباق اقدامات و عملیات ایشان با بیانات آقایان نمایندگان مجلس شورای ملی که بالاخره منتهی بعدم رضایت عمومی و تصویب لایحه قانونی سلب

اختیارات اقتصادی ایشان گردید شرحی تقریر سپس نامه های متبادله بین آقای دکتر میلیسیو و دولت را پس از الغاء اختیارات اقتصادی قرائت نمودند مشر بر تقاضای مشارالیه نسبت بواگذاری قسمت اقتصادی تحت نظر وزارت دارائی و پاسخ دولت در تعارض این نظریه با قانون هجدهم دی ماه و اشکالات ناشیه از رویه ایشان در تشکیل سازمان اقتصادی جدید در ظرف مدت قانونی و تسلیم نامه دیگر و تقاضای مجدد ایشان و رد دولت از لحاظ مخالفت با قانون الغاء اختیارات اقتصادی و نظر اکثریت مجلس شورای ملی و بالاخره اصرار ایشان دایر باینکه عدم قبول شرایط پیشنهادی ایشان در الحاق قسمت اقتصادی بوزارت دارائی و عزل رئیس بانک ملی و سایر پیشنهادات موجب استعفاء و ترک خدمت ایشان خواهد بود بنا بر این چون دولت قبول این پیشنهادات را منافی باقوانین موجوده و حق حاکمیت خود و مخالف حدود قوانین استخدامی شخص مشارالیه میدانست بنا بمقاد نامه ۱۶ بهمن ایشان استعفاى ایشان را قبول و مراتب را بمرض مجلس شورای ملی میرساند و نیز بوزیر دارائی دستور تصفیه عادلانه قرارداد ایشان داده شده و از بین مستخدمین امریکائی قائم مقامی برای ایشان باشرايط مقتضی تعیین خواهد گردید، ضمناً تذکار دادند برخلاف مندرجات بعضی از جرائد روابط دولت ایران با ممالک متحده امریکائی شمالی در کمال ووداد و صمیمیت بوده و موضوع مورد بحث

فهرست مندرجات

- ۱ - صورت مشروح مذاکرات صد و سومین جلسه مجلس شورای ملی صفحه ۱ - ۶
- ۲ - گزارش کمیسیون رسیدگی بحسابهای بیست ساله صفحه ۷ - ۸
- ۳ - اخبار مجلس صفحه ۸
- ۴ - آگهی های رسمی و ثبتی صفحه ۹

تأثیری در این روابط نداشته و مقتضی است باتوجه بموقعیت مهم فعلی جرائد کشور روابط صمیمی دولت را بامتفقین منظور نظر قراردادده و رعایت نمایند. ورود در دستور تصویب و آقای فرخ پیشنهادی برای تشکیل يك کمیسیون شش نفری منتخب از شعب برای اصلاح مواد آئین نامه داخلی و رفع نواقص آن تقدیم و پس از بیانات آقایان دشتی و دکتر کشاورز و ملک مدنی و دکتر عبده پیشنهاد آقای فرخ اخذ رای شده تصویب و آقای وزیر دارائی لایحه راجع بپرداخت دو دوازدهم هزینه های کشور برای دو ماه بهمن و اسفند تقدیم و بکمیسیون بودجه ارجاع و چون تقاضای ختم جلسه شده بود جلسه آتیه بروز یکشنبه ۲۲ بهمن ماه سه ساعت قبل از ظهر موکول و دستور آن لوایح موجوده اعلام و مجلس ده دقیقه بعد از ظهر ختم شد.

رئیس - از آقایان استعفا دارم چون اغلب آقایان مدتی است تشریف دارند و وقتیکه زنگ زده میشود تشریف بیاورند چون بیست و پنج دقیقه است که زنگ زده اند. آقای ایرج اسکندری.

ایرج اسکندری - بنده را غایب بدون اجازه قید کرده اند در صورتیکه با تلفن کسب اجازه از مقام ریاست کرده بودم، استعفا میکنم اصلاح شود (طوسی - برعکس شما را غایب با اجازه نوشته اند) معذرت میخواهم.

رئیس - اعراض دیگری نیست؟ آقای فرخ.
فرخ - بنده نسبت بصورت جلسه عرضی ندارم يك توضیح مختصری میخواستم بدهم.

رئیس - آقای صدر قاضی.
صدر قاضی - آقای بهادری بواسطه عارضه

گسالت نلوانسه در جلسه قبل حاضر شوند کسب اجازه کرده بودند ولی اسم ایشان جزو غائبین بی اجازه نوشته شده بود خواستم تقاضا کنم اصلاح فرمائید.

رئیس - اصلاح میشود. آقای مجدضیائی. **مجدضیائی -** بنده خواستم استدعا کنم بواسطه تاخیری که امروز آقایان در جلسه کردند بعد از جلسه یاپس فردا یکساعتی مقرر شود که یک نفر دیگر هم برای اصلاح نظامنامه معین شود.

رئیس - بسیار خوب تعیین میشود دیگر اعتراضی بصورت جلسه نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب شد. (جمعی از نمایندگان - دستور - دستور).

۲-بیانات قبل از دستور آقایان فرخ

و وزیر فرهنگ و دکتر اعتبار

رئیس - آقای فرخ. **فرخ -** دیروز دانشکده پزشکی تعطیل شده است و در موقتی که متعلمین میرفته اند سردس یک روزه ای آنجا اصاب شده است که تاخیر ثانوی دانشکده تعطیل است خیلی اسباب تعجب و تأسف است خوب است آقای وزیر فرهنگ که اینجا تشریف دارند توضیح بدهند که دانشکده پزشکی برای چه تعطیل شده و علت این عمل چیست؟

رئیس - آقای وزیر فرهنگ. **وزیر فرهنگ (آقای دکتر صدیق) -** اطلاعاتی که بنده رسیده است (جمعی از نمایندگان قدری بلندتر فریاد کردند) ... اطلاعاتی که آقای فرخ درین مورد به بنده فرمودند به بنده بطور بسیار مجمل رسیده و چون بسیار مجمل بود و بنده باستانی اینجا شرفیاب بشوم خدمت آقایان، گفتم تحقیقات کنند و بنده گزارش بدهند و در صورت لزوم ممکن است بعرض آقایان هم برسانم.

رئیس - آقایان عده ای نطق قبل از دستور تقاضا کرده اند (جمعی از نمایندگان - دستور) **دکتر اعتبار -** بنده باورود در دستور مخالفم. **رئیس -** بفرمائید.

دکتر اعتبار - بنده چندین جلسه است که عرایض مربوط به محل دارم و باید بعرض مجلس شورای ملی برسانم استدعا میکنم اجازه بفرمائید خیلی مختصر است. بنده که این عرایض را بعرض مجلس رساندم آنوقت اگر خواستند وارد دستور شوند.

رئیس - عرض کنم آقای بنده بنظر مجلس است بنده که خودم هیچوقت رأی نمیدهم درین باب البته اگر آقایان اجازه بفرمائید اجازه میدهم، هفت نفر از آقایان اجازه خواسته اند و اتفاقاً آقای دکتر اعتبار ششمی هستند. آقایانیکه موافقت باورود در دستور قیام کنند... (جمعی قیام نمودند) هر دو طرف آقای مساوی است. (خنده نمایندگان) بنده مجبورم دو مرتبه رای بگیرم (یکی از نمایندگان - خیر، بسته باراده رئیس است) بسیار خوب بفرمائید آقای دکتر اعتبار.

دکتر اعتبار - بنده خیلی متشکرم که آقایان لطف فرمودند و به بنده اجازه دادند که عرایض خودم را بعرض مجلس برسانم اصولاً مرسوم این است که اگر یکی از نمایندگان واقفاً یشتقیان یک دولتی است و عرایضی دارد اینها مستقیماً بعرض وزیر مربوطه میرساند و نتیجه میگردد و بوقلم خودش در محل ابلاغ نمیکند و بنده اگر بالاخره متوسل شدم باین که این موضوع را اینجا بعرض آقایان نمایندگان برسانم اینست که تمام این مراحل را بنده طی کرده ام و متأسفانه نتیجه نگرفتم، تقریباً دو ماه و نیم قبل یک

عده از اهالی بروجرد که ساکن سفید دشت هستند و حرفه آنها زغال فروشی است مراجعه کردند به مرکز مایک مقداری زغال در سفید دشت داریم و اینها را نمی توانیم حمل بکنیم و بفروشم بعد ازین که ما یک قدری آنجا تحقیق کردیم معلوم شد که وزارت کشاورزی با حمل این زغالها مخالف بوده است و مخالفت وزارت کشاورزی هم از نظر این بوده است که جنگل ها را از نظر تهیه زغال خراب نکنند البته نظریه بسیار خوبی است، پس از مذاکره با وزارت کشاورزی بالاخره اینطور قرار شد که زغال های موجود حمل شود، یک تصویب نامه هم برای بوجوب این تصویب نامه که زغالهایی که آنجا هست حمل کنند، آن عده که اینجا بودند آن عده پیشه وری که اینجا بودند بامید این تصویب نامه رفتند و بعد از گذراندن خودشان را حمل کنند و رئیس ناحیه جنوب و مستخدمین بنگاه راه آهن از حمل این زغال ها خودداری کردند، مراجعه شد اینجا وزارت راه و وزارت راه یک شرح تلویحی بعنوان رئیس ناحیه جنوب آقای جمیل زند نوشتند که آقای این زغالها را مردم باید حمل کنند و باید در این زمستان مصرف شود و شما در حمل اینها تسریع کنید، این را دادند دست این اشخاصیکه اینجا بودند و اینها رفتند آنجا و آقای جمیل زند گفته بودند که آقای شما چون در مرکز اقدام کردید و بمن مسقیماً مراجعه نکردید این است که من حمل نمیکم ولی در عین حال معلوم شد که این آقای جمیل زند خودشان بایک عده دیگری مرتباً زغال در سفید دشت میخربیدند خرواری ۲۷ تومان و میبردند در اهواز و خرواری صد و خرده ای تومان میفرخواستند و مقداری از این راه خودش استفاده کرده است و سابقه این آقای شاید از چندین قبل هم در وزارت راه زیاد خوب نبوده است اینست که بالاخره اقدام شد و این آقای معزول شدند و یک کس دیگری بجای ایشان معرفی شد که برود آنجا ولی بامزه این است که ایشان هم میگویند که از جایش تکان نمیخورد و تمام اقدامات وزارت راه و این موضوع بجائی نرسیده است و واقفاً بنده باید تشکر کنم از مساعی آقای معاون وزارت راه که خیلی خیلی مساعدت کردند ولی بجائی نرسید چون آن شخص بجای خودش نشسته و زغالها هم حمل نشده است و بنده چند دفعه هم بدولت تذکر دادم متأسفانه بجائی نرسید این یک موضوع بود بنده تنها میکنم از آقای وزیر دادگستری و آقایانیکه از طرف دولت اینجا هستند که به راهی که خودشان میدانند که به قصود ممکنست برسد اقدام بکنند چون یک عده بیچاره هستند آنجا (فولادوند - ولی بشرطی که فصل بخرید و تا فصل زغال نگذشته اینکار را بکنند) که اگر این زغال را بوقوع نروشد خیلی متضرر میشوند - یک موضوع دیگری هم هست که گویا متلاً به همه وزارتخانه هاست. شرحی به بنده از بروجرد رسیده است که بعداً تقدیم میکنم این مربوط بخانه ایست که آنجا در اجاره وزارت دادگستری است این خانه مدتهاست که در اجاره است ولی کرایه آن که فقط ماهی ۶۰ تومان است و باید بیک عده صغیر برسد متأسفانه خیلی خیلی کم است و باوجود اینکه این اجاره مدتهاست فسخ شده دادگستری محل آنجا بود تخلیه نمیکند این موضوع را بنده با آقای دکتر خوش بین هم مذاکره کردم ایشان میگویند ما اصولاً اعتباری برای اضافه کردن باین قبیل چیزها نداریم و این اشکال در چند جا هست بنده عرض کردم چه اشکال داشت که در این لایحه دو دوازدهم که حالا بمجلس تقدیم شده است یک اعتباری برای این کار گذارده می شد که واقفاً رفع این اشکال بشود چون نمیشود که واقفاً مردم آنجا خانه ها شان را مدت

و مسلم بدولت اجازه بدهند، این هم شرحی است که به بنده رسیده و بمقام ریاست تقدیم میکنم. یک موضوع دیگری است که آنهم باز مربوط وزارت دادگستری است، عرض میکنم (تصویب نمایندگان متوجه باشند) این خیلی اهمیت دارد یک کسی بنی مراجعه کرد گفت آقای من یک دعوائی دارم در تیز و نوبت من یکسال دیگر خواهد رسید تنها میکنم که شما یک اقدامی بکنید چون بنده در اینجا نمیتوانم بمانم. این کار مرا انجام بدهند که من بروم من مراجعه کردم با آقای دکتر خوش بین معاون وزارت دادگستری ایشان بمن جواب دادند اگر امروز کسی دعوائی در تیز پیدا کند نوبت او دو سال و نیم دیگر میرسد دو سال و نیم دیگر دعوائی طی خواهد شد که امروز آن دعوا عرضه شده است بنده تنها میکنم از جناب آقای وزیر دادگستری که واقفاً یک اقدامی بکنند و یک فکری برای این کار بکنند...

سازمان - آقا تشکیلات کافی نیست. **دکتر اعتبار -** خوب واقفاً اگر تشکیلات کافی نیست اقدامی بکنند مردم گرفتارند اگر من امروز دعوائی دارم دو سال و نیم دیگر باید رسیدگی شود این نباید که اصل موضوع منتفی شود، این بود عرایض بنده که خواستم بوسیله مجلس بعرض دولت برسانم، یک موضوع دیگری که اهمیت دارد ولی بنده امروز از ذکر آن خودداری میکنم چون مطرح نشده است موضوع تشکیلات اقتصادی دولت است که بنده بنده بهیچوجه با احتیاجات امروز مملکت تطبیق نمیکند چون خود دولت موضوع را مطرح نکرده و بایستی در این چند روزه مطرح شود البته بموقع خودش عرایض خود را عرض میکنم.

نمایندگان - دستور دستور.

رئیس - آقای وزیر دادگستری. **وزیر دادگستری (آقای عدل) -** توجیه بفرمائید دو قسمت از اظهارات آقای دکتر اعتبار که مربوط بوزارت دادگستری بود بنده میخوانم جواب بنده یک قسمت آن مربوط به محل عدلیه است همانطور که گفتند ما اعتبار کافی برای زیاد کردن اجاره نداریم ولی امیدواریم که با اعتباریکه در جزو لایحه دو دوازدهم گذاشته شده است تکلیف اینها را بتوانیم معین بکنیم و در قسمت کارهای تیز هم همانطور که فرمودند متأسفانه کارهای تیز خیلی بتأخیر میافتد و این هم تقصیر کار نکردن بعضی دیوان تیز نیست، بعضی دیوان تیز باندازه ای که ممکن است برای یک نفر که کار بکنند کار میکنند ولی یک اصلاحاتی در قوانین لازم است که لایحه اش هم تهیه شده است و به مجلس هم تقدیم خواهد شد که اصلاً موضوعاتیکه به تیز رجوع میشود یک قدری محدود بشود تا دیوان تیز بتواند باین عده اعضای کمی که دارد از عهده کارهای مجوله برآید.

رئیس - آقای بجهانی اظهار نظامنامه ای دارید؟

بجهانی - بلی.

رئیس - بفرمائید.

بجهانی - عرض کنم اینجا رای گرفته شد برای اینکه سابقه نشود عرض میکنم رسماً دراموری که در مجلس رای گرفته میشود اگر اکثریت نشد مطلب لایحه میماند اینجا هم حمل شد و متساری بود یعنی ورود در دستور تصویب نشد و نطق قبل از دستور هم تصویب نشد، بنابراین خواستم این تذکر را داده باشم و این اظهار نظامنامه ای را داده باشم که سابقه نشود، اگر یک مطلبی مطرح میشود و رای گرفته میشود اگر اکثریت نبود و عده مساوی بود آن مطلب تصویب شده نیست (صحیح است).

رئیس - صحیح است تا بحال هم همینطور بوده است.

نمایندگان - دستور - دستور. **دکتر کشاورز -** بنده مخالفم. **رئیس -** بفرمائید.

دکتر کشاورز - بنده چند بار خدمت آقایان نمایندگان عرض کردم که اجازه بفرمائید نمایندگان ولایات گرفتاریهای مردمان ولایات را اینجا بعرض آقایان برسانند برای خاطر اینکه دولت توجه بیشتری بمردم ولایات داشته باشند الان هم که مخالفت میکنم باورود در دستور باین مناسبت است که یک تلگرافی از اهالی گیلان و از انجمن خیریه گیلان رسیده است و دائماً شکایت دارند از اینکه مردم گیلان بطیب خاطر میلی از درآمد خودشان را تخصیص داده بودند بامور خیریه برای اینکه این مبلغ سهولت جمع آوری شود این مبلغ را در دارائی محل سیرده بودند حالاً که آن پول بمقدار کافی و مبلغ معتدلی رسیده است دارائی محل این پول را به انجمن خیریه که اصلاً برای اینکار تخصیص داده شده بود و برای این بود که انجمن خیریه خرج بکنند و در دارائی محل گذاشتند حالا...

جمعی از نمایندگان - مربوط بمخالفات باورود در دستور نیست.

دکتر کشاورز - بهشان نمیدهند میخوانستم عرض کنم دستور بفرمائید این مبلغ را بپردازند. **رئیس -** (خطاب با آقای دکتر کشاورز) شما مخالفتتان را در ورود دستور باید بفرمائید ولی شما از موضوع خارج میشوید بنده هم بعداً بشما اجازه نخواهم داد.

دکتر کشاورز - شما کم لطفی میفرمائید.

رئیس - جنابعالی هم کم مرحمتی میفرمائید که برخلاف نظامنامه رفتار میکنید. آقایانیکه موافقت باورود در دستور قیام نمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد، آقای وزیر فرهنگ بفرمائید.

وزیر فرهنگ - بنده تقاضا داشتم که لایحه استخدام مسیو گدار رئیس اداره باستان شناسی در دستور گذاشته شود و مطرح شود (صحیح است).

رئیس - عرض کنم اینجا یک ایرت هائی و یک گزارش هائی هست از کمیسیون دادگستری و عرایض اگر آقایان تصور میکنند که این لایحه مقدم است پس آنها را بگذاریم برای جلسه آتی. آقای ملک مدنی فرمایشی داشتید؟

ملک مدنی - عرض کنم این گزارش هائی که رسیده غالب آنها مدتش سر آمده بنده تمنی میکنم از مقام ریاست که اول تکلیف اینها را معین بکنند (صحیح است).

حاذقی - بعد هم لایحه استخدام مسیو گدار مطرح شود.

رئیس - لایحه یکمرتبه خوانده شده است میفرمائید که دو مرتبه بخوانند؟

جمعی از نمایندگان - بلی خوانده شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده واحده - وزارت فرهنگ مجاز است...

یک نفر از نمایندگان - این نیست آقای...

رئیس - بلی گزارش از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی قرائت میشود.

کمیسیون دادگستری پرونده اعلام جرم نسبت با آقای سید محمد تدین وزیر سابق خوار بار را در موضوع خوار بار آذربایجان تحت شور و رسیدگی قراردادده پس از چند جلسه مطالعه و مشاوره در پرونده چون رسیدگی کامل ردیف در جلسه کمیسیون بواسطه تراکم اوراق پرونده مزبور مشکل بنظر میرسد لذا

مقرر شد سو کمیسیون برای رسیدگی باین امر انتخاب شود که به پرونده نامرد و کلبه اوراق آن رسیدگی، خلاصه پرونده و نظریه خود را بکمیسیون تسلیم نمایند. سو کمیسیون پرونده مزبور را تحت شور و رسیدگی قرار داده در نتیجه گزارش خود را دائر بر عدم وقوع جرمی از طرف آقای تدین و منع تعقیب ایشان شرح بیوسته به کمیسیون تسلیم نمودند، کمیسیون در جلسه پنجم مهرماه ۱۳۲۳ گزارش مزبور را قرائت و پس از مذاکرات لازمه در اطراف قضیه و توضیحات اعضا سو کمیسیون بالاخره به گزارش بیوسته و منع تعقیب آقای سید محمد تدین رای گرفته با اکثریت تصویب و علیهذا گزارش آنرا برای تصویب مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

رئیس - آقای طباطبائی مخالفند؟

محمد طباطبائی - عرض کنم که بنظر من اینطور سابقه شاید نیست و در نظامنامه هم سابقه ندارد و این عملی که کمیسیون عدلیه کرده است پیش بینی نشده است یعنی کمیسیونها اینکه مأمور رسیدگی بمطالبی از طرف مجلس شورای ملی هستند بنده مشکل میدانم که مجاز باشند باینکه مسئولیت خودشان را بگذارند بعداً یک چند نفر دیگری به عنوان سو کمیسیون و در بعضی موارد مخصوصاً موارد مالی و بودجه ای هست اما سایر کمیسیونها بنظر من نمی توانستند یک همچو کاری بکنند چون یک مطالبی که میرود بیک کمیسیون آنهم از طرف مجلس کمیسیون باید انجام وظیفه نمایند در متن این رایرت اگر آقایان توجه فرموده باشند قید شده است که مدارک و اسناد و نوشته ها و محتویات پرونده زیاد بوده ولی کمیسیون آنها را نخوانده و بعداً یکی دو نفر دیگر واگذار کرده است بنظر من از لحاظ نظامنامه این عمل صحیح نیست خود کمیسیون عرایض و کمیسیون دادگستری باید خودشان رایرت بدهند یعنی خودشان باید پرونده مراجعه کنند و منجزاً یک رایرتی بدهند، مطلب دیگری که بنده بنده تذکر بدهم این است که محتمل است این گزارش از طرف مجلس تصدیق و یا تصویب بشود و موضوعی که باید تذکر داده شود این است که این مطلب مختصاً و صرفاً مربوط بخود آقای تدین است و شخص ایشان است (صحیح است) و سایر متممین از کشوری و لشکری و مأمورین دولت وغیره که مطابق قوانین و جریانهای دیگر البته یا تعقیب شده اند و یا اگر نشده اند هر موقع که مقتضی بود باید تعقیب شوند و نباید اینطور سوء تفاهم سوء استفاده بشود که یک جریان آمد بمجلس و گذشت و سایرین هم مورد تعقیب نیستند اینطور نیست (صحیح است).

آقای مخبر کمیسیون دادگستری حالا در ضمن توضیحی که میخواهند بدهند خواستم از ایشان خواهش کنم که ایشان بگویند ببینیم که اصلاً یک پرونده قطور و زیادی که از طرف دولت بمجلس رسیده بود غیر از مطالب و نوشته ها که از طرف مردم بمجلس داده شده است آیا بجزئیات آن پرونده رسیدگی شد چون آن دوسیه و پرونده رسمی بود از طرف دولت بود میخوانستم ببینیم آیا خوانده شد و مورد توجه واقع شد در کمیسیون دادگستری آنه؟ **مخبر -** (آقای نبوی) - بنده معتقدم که در هر موردی قبل از تحقیق کامل نیابستی اظهار نظر و قضاوت کرد مخصوصاً وقتی که نسبت جرمی یکسی بدهند. در این مورد باید حتماً قبل از قضاوت و اظهار نظر رسیدگی و تحقیق کامل بشود و اگر این رویه معمول نشود حیثیت همه در معرض خطر است برای اینکه ممکن است روی او و جنجال اشخاصی تحت تأثیر واقع بشوند و آنوقت بعضی اینکه یک نسبتی بیک کسی داده شود او را مقصر فرض کنند و البته در اینصورت دیگر حیثیتی برای کسی باقی

نمی ماند. بعد از این قضیه باید عرض کنم که موقتی که در کمیسیون باین موضوع رسیدگی شده و این گزارش تنظیم شده بنده البته نبودم و بعد آمدیم بکمیسیون چون کمیسیون عوض شد و آقایان بنده را بعنوان مخبر کمیسیون انتخاب کردند و بنده هم حسب الوظیفه این گزارش را امضاء کردم ولی در عین حال پرونده را خودم خواستم و سابقاً راجع به کرد و گزارشی هم که در کمیسیون تنظیم شده بود کاملاً دقت کردم برای اینکه بدانم این گزارش روی چه زمینه ای وجه مطالباتی تنظیم شده است و سابقه چه بوده است. از طرف دیگر بنده و نه هیچیک از اعضای کمیسیون در آذربایجان بوده ایم وقتی که آقای تدین در آنجا غله میخریدند و آنها تنها مدارک ما پرونده است که تهیه شده است و از روی آن باید قضاوت شود البته در همه دادگاهها هم همین است هیچ قاضی و هیچ معوق نیست که در اطراف یک قضیه که میخواهد تحقیق بکنند در محل وقوع قضیه حضور داشته باشد و تنها رویه همین است که ما هم عمل کرده ایم. پرونده ای که تنظیم شده بود و بکمیسیون آمده بود و آقایان روی آن قضاوت کرده اند حالا بنده جری آن پرونده را خدمت آقایان عرض میکنم. آنچه این پرونده حاکی است آقای تدین در یک موقتی رفته اند در آنجا که تقریباً قطعی بوده است و غله بکلی وجود داشته است و تمام دکانهای نانوائی بسته بوده است و مردم ریخته بودند بشهر و در آن وقوع حوادث ناگواری پیش بینی میشده است. ایشان فقط سه روز در تبریز بوده اند و برای تهیه غله ایشان با آن جریان مجبور بوده اند که از هر طریق و هر راهی که هست غله تهیه کنند و در آن موقع ایشان بهر کس در آنجا مراجعه میکردند نتیجه ای نداشت برای اینکه اضافه بر اینکه خباز ها کندم نداشتند و مردم ازدحام کرده بودند و شهر دچار قحطی بوده است شوری هم مطابق قرار دادی که با ایران بسته بوده است از ما غله میخواست و ما هم مجبور بودیم با آنها غله بدهیم، ایشان هم همانطور که عرض کردم بهر قیمتی که خواستند نتوانستند غله تهیه کنند. در این موقع یک نفر بنام بزرگ ابراهیمی حاضر شده که با ایشان قراردادی ببندد و با ایشان غله بدهد و آنچه پرونده نشان میدهد او آنها کسی بوده است که حاضر شده غله بدهد و مطابق رویه و معمولی که دولت در همه جا اعمال میکرد و مقرر بوده است قرار گذارده اند که از او غله بخرند و بجای آن اجناس انحصاری بدهند و میزان آن هم همان مقداری است که در خراسان و سایر نقاط عمل شده است و این قرارداد بسته شده. حالا بازرسی که آنجا رفته است و این پرونده را تشکیل داده است ایرادی که ایشان نسبت داده یکی این است که ایشان چرا اعلان مناقصه ندادند و حال اینکه مطابق قانونیکه از مجلس گذشته است در تاریخ خرداد سال ۲۱ برای خرید غله مناقصه لازم نبوده است و آن وضعیت علیحده ای است که غله را از طریق مناقصه خریداری میکنند و این وضعیت آذربایجان ایجاد نمیکرد که بدون مناقصه باشد زیرا برای اینکه مناقصه عمل بیاید بیکس کار داشت که تشریفاتش انجام شود البته در آن مدت یک ماه بکوفایمی ممکن بود که اتفاق بیفتد و از طرف دیگر این امر غله چیزی نیست که بشود از طریق مناقصه عمل کرد و ایشان از آن شخص غله را خریدند، پس این ایراد برایشان وارد نیست که چرا بطریق مناقصه عمل نکرده اند. یک اشکال دیگری هم کرده اند که بزرگ ابراهیمی کندم تحویل نداده است در صورتی که مطابق همان قرارداد قرار بوده است که کندم تحویل بدهد ولی جو و ارزن تحویل داده است. عرض کردم ایشان سه روز بیشتر آنجا نبوده اند و اگر نقل شده است و کندم تحویل نداده اند این موضوع دیگر بایشان مربوط نیست و آن مابورینی که در آنجا بوده اند آنها مسئول هستند چون ایشان که مأمور تحویل نبوده اند

و تجویز هم نکرده اند. این جریمه که بایشان نسبت داده اند اسمش را کلاه برداری گذاشته اند و البته آقایان مطلع هستند که کلاه برداری موقعی است که توأم با استفاده مالی باشد و هیچکس از این بازرسان هائی که آجا رفته اند و نه اشخاص دیگری که آجا بوده اند ندیده اند و حاکمات از این نمیکنند که ایشان استفاده مالی کرده باشند یا پولی از کسی گرفته باشند. از طرف دیگر بنده عرض کرده قضاوت ما روی پرونده بوده است و اینکه آقای طباطبائی فرمودند بدهم آقای فرمانفرمایان اظهار کردند که در این گزارش يك عبارتی دارد که ممکن است شامل سایر متهمین هم بشود این را خواستم عرض کنم که اینطور نیست و مجلس در قسمت قانون مجازات وزراء میتوانست بهر وزیري که بخواهد تحقیق بکند ولی نسبت بسا یرین مجلس این صلاحیت را ندارد (صحیح است) و اینهم که در پرونده بوده است من باب کشف مطالب بوده است. در هر حال ایشان بیش از سه روز آنجا نبوده اند و علاوه هیچکس هم حاضر نشده است که بآن قیمت بایشان غله بدهد و ایشان مجبور بودند که با بزرگ ابراهیمی قرارداد ببندند و همانطور که عرض کردم در مشهد و در بسیاری از جا های دیگر بهمان قیمت یا زیاد تر هم شاید غله خریداری شده است. ما چنین چیزی را بدون اینکه يك دلیل دیگری داشته باشیم باید مدارک دیگری باشد نمیتوانستیم جرم و کلاه برداری فرض کنیم. حالا آقایان هر چه صلاح میدانند و بآهر نظری که دارند ممکن است بفرمایند.

رئیس - آقای سرتیپ زاده

سرتیپ زاده - بنده گمان میکنم همانطور که خودشان هم تصدیق فرمودند پرونده را کاملاً ملاحظه نفرموده اند چونکه يك قسمت از این پرونده که در دیوان کبر است شما هم ملاحظه نفرموده اند. بنده چون جزو کمیسیون خواربار بوده ام خوب اطلاع دارم این عملی که واقع شده است کابلاً محرمانه بوده است نه فقط بدون اعلان مناقصه بوده است بلکه خیلی هم محرمانه بوده است. ایشان در مرتبه اول یکبار دیوانه شدن گندم کثرت دادند به بزرگ ابراهیمی و بعد آمدند خودشان اعضا و کمیسیون را دعوت کردند و جریان را گفتند و اظهار نمودند یکبار دیوانه شدن دیگر را خود کمیسیون تهیه نماید ولی در همان موقع ساعت هشت ایشان رفتند و دوم مرتبه بزرگ ابراهیمی یکبار دیوانه شدن دیگر را هم معامله انحصاری کردند. البته این نتیجه باقی باقی که مقدم درست کرده بود والا در نتیجه فقدان گندم در تبریز که آقای نبوی فرمودند فقط يك کلاه برداری و حقه بازاری بود که این دو فقره معامله انجام گردید.

آنها اصلاً يك کلاه شور نکرده اند فقط شب را رفتند با آن بزرگ ابراهیمی و قرار داد بستند بهر حال این پرونده را تمام ملاحظه نموده اند پرونده که در دیوان کبر است اگر ملاحظه بنمایند معلوم میشود مخصوصاً جزئیات را بنده یادداشت کرده بودم ولی چون نمیتوانستم که امروز مطرح میشود همراه نیاردم ولی اینکه میفرمایند در موقع فعلی لازم بود که اقدام فوری شود و ناچار بودند که نوری این قضیه را نام کنند این طور نبوده در آن سال در آذربایجان که غله نبود منتها حقه بازاری میکردند غله را خریدند خرواری چهار صد تومان در صورتیکه همان وقت دولت میخواست از مزایه گندم بخرد و از آنجا هم پیشنهاد داده بودند در دوسه هم هست و آقای تدین ممکن بود این موضوع را عملی بکنند نه اینکه پرونده بایک نفر محرمانه صحبت کنند و شبانه عمل را خانه دهند.

مخبر آن پرونده ای که در آنجا بود بنده عرض کردم به تفصیل خواندم حالا اگر يك پرونده دیگری در جای دیگر است که مدارک اعلام جرم است ما از او اطلاعی نداشتم چون در دسترس ما نبوده است و کمیسیون فرستاد. نشده است و ما طریقی برای دسترسی بآن نداشتم آنچه که بنده عرض میکنم از روی پرونده ایست که در دسترس ما نبوده است و در آن موقع آقای دکتر عبده مخبر کمیسیون بودند و ایشان میبایستی خبر کمیسیون را امضا کرده باشند ولی چون کمیسیون تغییر کرده و بنده بنده مخبر کمیسیون شدم این بود که بعد از مطالعه و ترتیب و تنظیم خبر کمیسیون و گزارش آن را بنده امضا کردم و فرستادم ولی همانطور که عرض کردم چون پرونده اینطور میسراند که در آن موقع در تبریز يك قطعی بوده است که مستلزم يك اقدام فوری بوده است و مجبور بوده اند که برای بدست آوردن غله فوراً عملیاتی بکنند که از بدبختی و تلفات مردم چاو گیری شود (صحیح است) و ایشان هم ناچار بوده اند که بهر وسیله متشبث شوند اما موضوع اعلام جرم - جرم چیز هائی است که برایش مجازاتی معین شده و قانون آنها را جرم شناخته باشد ممکن است که کار هائی باشد که نزدیک اشخاصی قبیح نباشد ولی با جرم است و آنچه که بایشان نسبت داده اند ما نمی توانیم ایشان را مجرم دانسته و تعقیب کنیم بر فرض اینکه ایشان شبانه با کسی قرار دادی بسته اند مادامی که مسلم نباشد که استفاده مالی الان هم موجود است و در دسترس همه است و ممکن است آقایان تشریف بیاورند در کمیسیون و مطالعه کنند و ببینند که جریان پرونده چه است و این گزارش که کمیسیون داده است چگونه بوده است.

فرمانفرمایان - اجازه میفرمایید؟ بنده هم عرض دارم.

رئیس - آقای دکتر مصدق هم پیشنهاد خروج از دستور کرده اند (بعضی از نمایندگان - چرا آقای بگنارید تمام شود) حالا آقای فرمانفرمایان هم صحبت کنند آنوقت.

فرمانفرمایان - آقای نبوی اینجا توضیحاتی دادند البته بنده با سوابقی که در این دوره خدمتشان پیدا کردم ایشان همیشه با يك حسن نیتی بیاناتی فرموده اند و بی غرضی ایشان همیشه در گفتارشان متظاهر است (صحیح است) و البته در این موضوع بنده و همه آقایان باید از روی وجدان و حقیقت قضاوت کنیم و

آنچه را که بنده عرض میکنم پروی وجدان و حقیقت است و روی اطلاعاتی است که بنده در محل حاصل کرده ام و هیچ پرونده را نخوانده ام و بنده هم مربوط نیست اهل پرونده خواندن هم نیستم ولی چیزیکه بنده بآن علامتد هستم و البته مؤثر هم هست و آن نکته را بنده میخواستم که توجه مجلس شورای ملی را به این جلب کنم این است که البته اینجا يك جاسه خصوصی نیست که محرمانه و بین الانین صحبتی بکنیم حرفی که شما میزنید این حرف منتشر میشود و این مسئله در تهران و مشهد و سمنان و سایر جاها که زیاد مردم بآن علاقمند نیستند منتشر خواهد شد ولی مردم آذربایجان علاقمند هستند باین مسئله که الان این موضوع چگونه در پیشگاه مجلس شورای ملی مورد مطالعه رسیدگی گذاشته شده است و چه نتیجه گرفته میشود همه با نهایت دقت مطالعه و مذاقه میکنند و البته نظریات آنها بر له و بر علیه و طرز و اسبابی که مجلس اختیار کرده است مورد اهمیت است و اینکه بنده خطاب با آقایان بکنم برای این است که جناب عالی مخبر کمیسیون هستید و خبر را امضا کرده اید. اگر آقا نظرتان صرفاً این بوده است که شخص آقای وزیر خواربار رفته اند به آذربایجان و یکشب دوشب مانده اند و برگشته اند بنده هم با آقا موافق بودم برای اینکه بنده خودم وکیل بودم در آن موقع در دوره سیزدهم و در اثر فشار بنده و رفقای مجلسی بنده (يك روز عصری بود) قرار شد شخص آقای وزیر خواربار شبانه مجدداً حرکت کنند با آذربایجان و در واقع این پیشنهاد را و کلای آذربایجان کردند و خود ایشان هم میل نداشتند بروند بنده چون خودم ناظر وقایع بودم باید حقیقت را عرض بکنم.

رئیس الوزراء آقای سبیلی بود. ایشان که صحبت کردم گفتند دستور میدهم بازرسان بروند ما اصرار کردیم و گفتیم چون ممکن است مسئله اهمیت پیدا کند باید شخص وزیر وقت خودش برود که دیگر مقدم نسبت داده اند الی آخر. همین را که نسبت داده اند و خودتان هم تقریباً اعتراف فرموده اید که بی مورد بوده این خودش دلیل اینست که این پرونده که الان در جریان است و تمام این بحثی هم که چند روز قبل شد روی این موضوع بود و الا شخص آقای وزیر دادگستری را گمان نمیکنم کسی باشد که اعتماد بحسن نظر ایشان نداشته باشد زیرا ایشان سالهای دراز است که امتحان خودشان را داده اند و تردیدی درش نیست ولی این صحبت هائی که در مجلس است و رأی هائی که مجلس باید نسبت باین موضوع بدهد درین قسمتی که بنده عرض میکنم در آن بازرسان و آن دیوان و آن محکمه تاثیر خواهد داشت (همه نمایندگان) و از این نقطه نظر اگر صرفاً قضیه مورد اتهام بخصوص راجع بشخص آقای تدین بوده شما گزارش میدادید در ده سطر و در يك ورق که این گزارش کافی بود و این فرائض و این دلائل در این مورد ضرورت نداشت. چون شما در ضمنی که او را تبرئه میکنید از تمام این رویه ای که در آذربایجان پیش آمد مردم آذربایجان واقماً خیلی متاثر بودند و والا بنده که يك غرض خاصی ندارم که این را عرض کنم مردم از این پیش آمد متاثر شدند و همه مردم اینطور در نظر دارند که ببینند بلکه با سرعت اوقات باین قضیه

و در واقع این شخص امیند بینوایان بود که میگفتند او از طرف دولت مرکزی سرپرست آن قوم است و باید در مقام آنها را درمان کند، آن شخص بدبختانه از شدت آرز و حرص و طمع در صدد آن بود که يك استفاده هائی بکند و يك چند پارچه ده بآن دهات موروثی خود اضافه کند و این شخص دارای يك چنین روحیه ای بود، بدبختانه این مسئله اظهار من الشمس است و اگر بآراء عمومی آذربایجانها مراجعه بشود بنده شازر هستم و مردم دیگر گناهی ندارند ولی برای این که اینها جزو تشکیلات امروزی ما هستند و از سران و همیشه پیشقدم هم هستند یعنی در کارهای دولتی همیشه آنها جلو ترند و کارها بدست آنها میآید اینها الطمعه میزنند به بنده و جناب عالی که هیچ ابتدا وارد در این مراحل نیستیم و هیچ گونه آلاچی نداریم بنده با کمال جرأت و جسارت میتوانم این را عرض کنم ولی بواسطه بودن این اشخاص تمام این اوضاع که بآه اش روی این تشکیلاتی است که بنده و آقا جزو آن هستیم و ممکن است علاقمند باشیم این پایه ها ناسد میشود این پایه ها خراب میشود این پایه هائی است که آنها عملیاتی میکنند نسبت به وضعیت اجتماعی ما و خرابی کارها برای همین اعمالی است که این آقایان میکنند پس راجع باین قسمت ما نژید با گذشت و خونسردی و در واقع روی اصول پاک کردن عمل کنیم و بنده عقیده ام این است که باید دقیقاً رسیدگی کرد و در این مورد بخصوص وظیفه مان این است که نهایت دقت باید بعمل آید و اظهار نظر شود و رسیدگی بکنند تا دیگران هم که در پرتو او تقصیری کرده اند و سوء استفاده کرده اند خودشان را تبرئه نکنند (نبوی - واضح است).

ساسان - تیمسار سرلشکر

فرمانفرمایان - حالا باز نشسته است و این را باید عرض کنم يك پرونده ای که بکمیسیون دادگستری میبرد کمیسیون حکم يك محکمه ای را دارد و از همین جهت است که بکمیسیون دیگری مراجعه نکردند لابد آنجا يك بازرسان که دارد درست است که آنجا محکمه نیست که قضاوت بکنند و حکم قاطع صادر بکنند ولی انقلاب وسیله بازرسان در کمیسیون دادگستری ممکن بود در اطراف این مسئله دقت میکردند و تحقیقات بیشتری میکردند علاوه اینکه شما در این گزارش میفرمایید گزارشی که ما بنده هم مسلم است که در اصول قضائی مربوط بشخص وزیر است (دکتر طاهری - همینطور است) اینطور هست و اینطور نیست، آقا در این قضایا همین چند سطر ی که شما نوشته اید کافی است برای اینکه اینطور است که بنده عرض میکنم آقای دکتر طاهری جناب عالی عین تر از بنده هستید و از اوضاع بیش از بنده اطلاع دارید بنده طفل بدستانی هستم پیش آقا (ایرج اسکندری - شکسته نفسی میفرمایند) آقا با علمي که قضیه دارید و همین چند سطر ی که در اینجا نوشته شده است علاوه بر جهات مذکور در بالا نظیر همین اتهامات را با آقای سرلشکر مقدم نسبت داده اند الی آخر. همین را که نسبت داده اند و خودتان هم تقریباً اعتراف فرموده اید که بی مورد بوده این خودش دلیل اینست که این پرونده که الان در جریان است و تمام این بحثی هم که چند روز قبل شد روی این موضوع بود و الا شخص آقای وزیر دادگستری را گمان نمیکنم کسی باشد که اعتماد بحسن نظر ایشان نداشته باشد زیرا ایشان سالهای دراز است که امتحان خودشان را داده اند و تردیدی درش نیست ولی این صحبت هائی که در مجلس است و رأی هائی که مجلس باید نسبت باین موضوع بدهد درین قسمتی که بنده عرض میکنم در آن بازرسان و آن دیوان و آن محکمه تاثیر خواهد داشت (همه نمایندگان) و از این نقطه نظر اگر صرفاً قضیه مورد اتهام بخصوص راجع بشخص آقای تدین بوده شما گزارش میدادید در ده سطر و در يك ورق که این گزارش کافی بود و این فرائض و این دلائل در این مورد ضرورت نداشت. چون شما در ضمنی که او را تبرئه میکنید از تمام این رویه ای که در آذربایجان پیش آمد مردم آذربایجان واقماً خیلی متاثر بودند و والا بنده که يك غرض خاصی ندارم که این را عرض کنم مردم از این پیش آمد متاثر شدند و همه مردم اینطور در نظر دارند که ببینند بلکه با سرعت اوقات باین قضیه

رسیدگی شود، رسیدگی غیر از این است که ما اینجا برداریم و يك کاری بکنیم که باز فردا بروند برای اینکه در رأس این جامعه کل بشوند و در رأس این جامعه ادعا کنند که برای سرپرستی از دیگران بهترند این مسئله از جهت دیگر که باید مورد توجه آقایان قرار گیرد واقماً اینها بدی تشکیلات و ضعف تشکیلات ما را معین میکنند بنده در دوره پیش اینجا در يك موقعی پیش آمد و عراضی کردم که تمام این اشخاص در این ادارات عراض و دستگاره دولتی ما انگشت شازر هستند و مردم دیگر گناهی ندارند ولی برای این که اینها جزو تشکیلات امروزی ما هستند و از سران و همیشه پیشقدم هم هستند یعنی در کارهای دولتی همیشه آنها جلو ترند و کارها بدست آنها میآید اینها الطمعه میزنند به بنده و جناب عالی که هیچ ابتدا وارد در این مراحل نیستیم و هیچ گونه آلاچی نداریم بنده با کمال جرأت و جسارت میتوانم این را عرض کنم ولی بواسطه بودن این اشخاص تمام این اوضاع که بآه اش روی این تشکیلاتی است که بنده و آقا جزو آن هستیم و ممکن است علاقمند باشیم این پایه ها ناسد میشود این پایه ها خراب میشود این پایه هائی است که آنها عملیاتی میکنند نسبت به وضعیت اجتماعی ما و خرابی کارها برای همین اعمالی است که این آقایان میکنند پس راجع باین قسمت ما نژید با گذشت و خونسردی و در واقع روی اصول پاک کردن عمل کنیم و بنده عقیده ام این است که باید دقیقاً رسیدگی کرد و در این مورد بخصوص وظیفه مان این است که نهایت دقت باید بعمل آید و اظهار نظر شود و رسیدگی بکنند تا دیگران هم که در پرتو او تقصیری کرده اند و سوء استفاده کرده اند خودشان را تبرئه نکنند (نبوی - واضح است).

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس دو پیشنهاد شده است، یکی داجع بخروج از دستور، یکی هم برای اینکه بکمیسیون دادگستری برگردد (طوسی - مخالفم).

فرخ - رأی بگیرند آقا.

رئیس - بنده عقیده ام این است که اگر بنا بشود که بکمیسیون دادگستری برگردد منطقی تر است.

بعضی از نمایندگان - چرا به کمیسیون دادگستری برگردد؟

رئیس - اگر برگردد به کمیسیون دادگستری بهتر است. پیشنهاد آقای دکتر مصدق قرائت میشود. پیشنهاد میکنم گزارش کمیسیون دادگستری از دستور خارج شود. دکتر مصدق.

مجدد ضیائی - بنده اخطار نظامنامه ای دارم.

رئیس - بفرمایند.

مجدد ضیائی - عرض کنم که اینجا در ماده ۶ قانون مجازات وزراء مینویسد در صورتی که راپورت کمیسیون عدلیه دائر بعمد تعقیب متهم باشد در جلسه علنی مجلس شورای ملی قرائت و مطرح مباحثه میشود اگر راپورت مزبور تصویب گردید متهم تبرئه شده و هر گاه تصویب نگردید بمقاد ماده پنجم رفتار خواهد شد. بنابراین این جا پیشنهاد ارجاع بکمیسیون ندارد و باید در مجلس تعیین تکلیفش بشود.

رئیس - این مربوط به نظامنامه داخلی است.

مربوط به قانون نیست، خروج از دستور را که در قانون مجازات وزراء نمی نویسد مربوط بنظامنامه داخلی است. آقای دکتر مصدق بفرمایند.

دکتر مصدق - من با هر هیئتی که کار می کنم میل دارم که شان آن هیئت همیشه باقی و برقرار و محفوظ بماند و آن هیئت نباید کاری

بکند که بشویش بر بخورد (صحیح است) بسیار فطلی میدانم که با آن اشخاصی که در این مملکت پند نامی معروفند، اشخاصی که در این مملکت کار هائی کرده اند که مستحق مجازات هستند برای اینگونه اشخاص قرار منع تعقیب صادر شود، باین ترتیب دیگر شما برای دوره چهاردهم آرومی باقی نخواهید گذاشت اگر برای آنها قرار منع تعقیب صادر کنند اشخاصی مثل تدین و سبیلی باید مجازات بشوند، هیچکس نمیتواند بگوید که آنها بدون مجازات باقی بمانند، شما يك کاری که ممکن است در کار محکمه يك اثری داشته باشد امروزه بخواهید صورت بدهید....

رفیع - بحکم محکمه - بیخود اشخاص را مورد عراض قرار ندهید.

امروز می خواهید يك کاری در مجلس بکنید يك رأی بدهد که این رأی را بنده در حکم محاکم مؤثر میدانم، این است که بنده پیشنهاد کردم از دستور خارج شود و اگر این مسئله در عدلیه محاکمه شد و معلوم شد چه شد در مجلس قرار تعقیب یا منع تعقیب نسبت بآن صادر میشود و اگر معلوم شد که این اشخاص مرتکب شده باشند در مجلس عمل خلاف منطقی نشده باشد و اگر نه هیچ اشکالی ندارد و من تصور میکنم عدلیه هم این اشخاص را محکوم نکند زیرا واقماً با این تقریری که اخیراً در عدلیه داده شده آقای وزیر عدلیه تغییر دادند من تصور میکنم که کار عدلیه هم کاری نباشد که اسباب اطمینان باشد و ما مطمئن باشیم که اشخاصی که باید مجازات بشوند به مجازات برسند و من استدعا میکنم که مجلس چهاردهم کاری نکند که اسباب تنگ بشود.

وزیر دادگستری - عرض شود بنده اصولاً

نییابستی دخالت در این موضوع بکنم ولی چون صحبت هائی در اطرافش میشود بنده مجبورم عراضی بکنم در محاکم دادگستری بهیچوجه این گزارش داده شده است و لایحه که اشاره صریح باضممتی بیک اشخاص دیگری باشد تریب اثری داده نخواهد شد (صحیح است) محاکم دادگستری يك وظایفی دارند که قانون معین کرده است و شاید يك ایرادی هم که بعضی ها میگیرند این است که میگویند بازرسان در هر شخصی يك مجرمی می بینند معمولاً وقتی که بازرسان يك کسی را برای تحقیق جرم پیش خودش احضار میکنند او را قبل از جرم می بینند، مگر آنکه آن متهم دلا بلی بگوید بر برائت خودش (فرهودی - یعنی میفرمایند اصل مجرمیت است؟) خیر اصل مجرمیت نیست بلکه صحبت عدل است ولی بازرسان از شدت احتیاط که مبادا يك مجرمی برای اینکه در نظر او اصل عدم مجرمیت است مبادا يك مجرمی روی این اصل بری بشود بیشتر با جنبه مجرم میدهند و او باید اقامه دلیل بکند که این اتهاماتی که با او وارد آورده اند صحیح نیست، پس این مطلب و این گزارش تأثیری در نزد بازرسان یا مدعی العموم که گفته میشود و با محاکم که رسیدگی میکنند نخواهد کرد و اینکه آقای دکتر مصدق فرمودند باین تقریری که داده شده است آنروز بنده صراحتاً عرض کردم و حالا هم عرض میکنم باین مورد و جناب عالی که در روزنامه ها و در اطراف قضیه روی اغراض شخصی با بنکار میدهند بنده اهمیت نمیدهم و هیچ تأثیری هم در این کار ندارد و هیچ منظوری در تغییر دادستان دیوان کبر نبوده است جز اینکه دیوان کبر بهتر بکار بیفتد و چرخهای او را گزیند زده بود بهتر بکار بیفتد و اگر يك مجرمی نباشد غیر از آفتابه دزدانها هم دعوت بشوند و محکوم بشوند که باعث عبرت دیگران بشود (صحیح است).

صادقی - اجازه می فرمایید؟ بنده بایشان

آقای دکتر مصدق مخالفم. رئیس - بفرمایند.

صادق - بنده آفا حتی الامکان نیتوانم در این موضوع بخصوص سخنی گفته باشم و با اینکه این موضوع مربوط و مربوط باشخاص است که در آنجا من باهشان اطلاع و آشنائی دارم از این نظر که نسبت شخصی که اینجا مطرح است شناسائی ندارم و اگر ضمناً اطلاعی هم داشته باشم اطلاعات خوبی نیست و نمیتوانم وارد در این مذاکرات بشوم (این را هم قبلاً عرض می کنم که آقای تدین را نیشناسم و ایشان هم بنده را نیشناسند) ولی بااطلاعی که داشتم در این مورد بخصوص از طرف ایشان سوءاستفاده نشده است ساکت بودم ، برای اینکه بهینم مجلس چه جور قضایات می کند ، بعد هم که دیدم موضوع از جریان عادی از قضاوت حقیقی تجاوز کرد و رفت روی اغراض و هر کسی يك گوشه ای را چسبیده و در آن گوشه میخورد فرض خودش را در این امر بخصوص جاری سازد من دیگر نتوانستم ساکت باشم ، اساساً من مخالف هستم که این قبیل مسائل نباید در مجلس حتی اینکه موقعیکه بر له و علیه او يك مدارک صحیح و قطعی و درستی در دست نیست نباید در مجلس چند نفر روی آن قضاوت کنند و البته هم این قضاوت عادلانه نیست .

حالا اعم از له و علیه اساساً این را باید در نظر گرفت گرفت که اشخاص یکی هستند فرض کنید بنده بکنفر شخص واحدی هستم اخلاق و عادات و اعمال یکی است و حالا ممکن است اشخاصی باشند که بنده را نیک بدانند و اشخاصی هم باشند که بنده را بد بدانند ، این قضاوت اشخاص آفا صحیح نیست ، تدین را آفا ممکن است بنده مرد خوبی ندانم ولی اشخاصی هستند از صد نفری که اینجا هستند شاید ه نفرشان خوب بدانند ولی همانطور که آقای نوری گفتند باید روی مدارک رفت و قضاوت کرد بنده ایامی که این قضیه مطرح بود در تبریز بودم و در تبریز آشنائی و شناسائی من با طبقات و افراد و اشخاص بیشتر از آقایان است و آقایان هم نمی توانند انکار این را بکنند من حتی با ناواباعلاف باعطار با بقال با تمام طبقات تبریز طرفیت داشتم خدای من شاهد است دروغ نمی گویم از همه پرسیدم و حتی از اشخاصی که وارد در معامله بودند می گفتند که تدین سوء استفاده نکرده است تدین در این مورد بخصوص سوء استفاده نکرده است اوضاع و احوال نسبت بروز فرق می کند ممکن است این آتش را که حالا ما داریم می بوزانیم و زمستان است ممکن است در تابستان او در موقع گرمی هوا بیابند بگویند که چرا آتش را نسف کرده آید بدین ترتیب اشخاصی که در امر خرید غله بوده اند در يك موقعی رفته بودند آنجا که موقع قطعی بوده است ، شاید يك من یا يك خروار گندم برای اهالی تبریز خیلی اهمیت داشته است ، بنابراین بنده اینطور تصور می کنم مثلاً فرض کنید آقای فرمانفرمایان اگر مخالفت می کنند با آقای تدین یا اینجا اشاره می کنند با اشخاص دیگری این نارواست (ملک مدنی مربوط با انتخاب است هم میدانند) قضیه اینطور باید حل شود که اگر يك کسی از يك کسی دلزدگی دارد آن را نباید در واقع خاصی اعمال بکنند چون این نهایت بی انصافی است ، بنده این را عرض می کنم با کسی هم ندارم ، من سهیلی را مرد قابل و لایقی میدانم حالا هر کس هر چه میگوید بگوید بنده عقیده ام این است که در امر خرید غله از طرف تدین حتی از طرف سر لشکر مقدم سوء استفاده نشده و درست بوده است ممکن است اشخاصی را بفراستید ببینند بازرسی کنند ، اگر آقای مرتضی زاده هم با يك نگرانی دارند که چرا در فلان مورد بخصوص با ایشان آنان همراهی نشده است و با فلان کار انجام داده نشده نباید آن منظور خودشان را اینجا وارد بکنند بهر صورت بنده برای عقب نشاندن این موضوع هم مخالف هستم و عقیده ام این است که مجلس باید وظیفه خودش را بشناسد نه اینکه در

هر امری که پیش می آید اگر موافق میل آقایان بود انجام بگیرد اگر نبود او را ببندازیم دور ، اگر این موضوع حقیقه محتاج به قضاوت مجلس است در همین امروز باید رای گرفته شود و تکلیف آن معلوم شود (صحیح است - کافی است مذاکرات) .

سر قلیپ زاده - اجازه بفرمائید ؟ بنده توهین شده است .

رئیس - آقای سر قلیپ زاده اگر مقصودتان رفع توهین است بفرمائید .

سر قلیپ زاده - بنده اهمیت نمیدهم که آقای صادقی فرمودند من فرض دارم ولی من با هیچکس فرضی ندارم و فرضی نداشته ام آنوقت هم من با آنها مخالفت کردم حالا هم همانطور من در تبریز يك کاری کردم که همه تبریزیها میدانند در تبریز شورش شد اگر من نبودم ممکن بود افلا پانصد خانوار را غارت کنند این جا ممکن است این را بگویند که خیر ولی سؤال به رانند از تبریزی ها (ایکیچیان - کی میخواست پانصد خانوار را غارت کند ؟) آنوقت که شورش شده بود (ایکیچیان - چه شورش ؟) ...

رئیس - بگذارید حرفشان را بزنند .

سر قلیپ زاده - آنوقت يك معامله شده است در زمان آقای تدین و راجع باین معامله حرفهایی بود و بعد هم رفته اند بازرسی کرده اند همان آقای کاتوزیان که رفته است بازرسی کرده است راپورت داده است که يك شب قبل از اینکه آقای تدین بیاید خود همین ابراهیمی حاضر شده است که نود کیلو قند و شکر بگیرد و در مقابل يك تن بانباز تبریز غله تحویل بدهد ولی بعد صد و بیست کیلو قند و شکر دادند و در گرمی هم که نزدیک سرحد است غله تحویل دادند بانودن وسائل که در آنوقت مجبور بودند آن غله را برای سختی آذوقه به تبریز بیاورند عملی که شده است اینطور بوده است در صورتیکه در گرمی گندم فراوان بوده است و در تبریز نبوده است این گندمها را هم بجایهای دیگر دادند به تبریز وارد نشده است حالا راجع به قسمتهای دیگر عمل آقای تدین که ارزن داده اند زرت داده اند آن يك مطلب دیگری است ، پیشنهاد آذربایجان است آذربایجان مالیه مراغه است ، پیشنهاد او حالا هم هست بفرستید ملاحظه کنید و مقایسه کنید ببینید چه خبر است باین ترتیب که شد یکسال تبریزها قند و شکر ندیدند .

رئیس - رای میگیریم به پیشنهاد آقای دکتر مصدق آقایان موافقین قیام فرمائید (عده کمتری برخاستند) تصویب نشد .

پیشنهاد دیگری هم از آقای مظفرزاده رسیده است که رجوع شود بکمیسیون دادگستری فرائت میشود .

رئیس - آقای مظفرزاده پیشنهاد میکنم بیرونده مجدداً بکمیسیون قوانین دادگستری برگردد تا بدقت در جلسه عهومی کمیسیون رسیدگی شود .

رئیس - آقای مظفرزاده تذکره کمیسیون قوانین دادگستری رسیدگی میشد بنده هم عضو کمیسیون بودم . من جزئیات کار بیرونده را توضیح نمیدهم زیرا صلاحیت آقایان نمایندگان آذربایجان در اینکار بیش از بنده است و باضافه چون مدتی از آنوقت گذشته است و بدیختهان چیزهایی که در دستور میگذارند غافل گیر میکنند این بود چون اطلاع نداشتم یاد داشته امی که در اینکار داشتم با خودم بیاوردم (رئیس - این موضوع چند هفته بود که

جزء دستور بود) بنده که نمیتوانم همه چیز را هر روز زیر بنام بگذارم من چه میدانستم که امروز مطرح خواهد شد که آنها را بیاورم ؟ حالا بنده در جزئیات کار وارد نمیشوم فقط برای روشن شدن ذهن آقایان نمایندگان بیرونده و طرز رسیدگی کمیسیون قوانین دادگستری را برای آقایان توضیح میکنم و میگویم که کمیسیون دادگستری چه طور باید تکلیف رسیدگی کرد . اولاً مدتها بود که آقای بهجانی رئیس کمیسیون ما را دعوت میکردند برای تشکیل کمیسیون ولی هر دو سه نفر میآمدیم آنجا پرسه میزدیم دهن دره میکشیدیم ، خب اجازه میکشیدیم و آقایان جمع نمیشدند صورت جلسات کمیسیون هستمی آمدیم و می رفتیم و هیچ کمیسیون تشکیل نمیشد ولی در يك وقت در يك سزن دیدیم سرو گردن بعضی آقایان که عضو کمیسیون بودند پیدا شد گفتیم چه شد که این اشخاص در کمیسیون پیدا شدند آمدند و نشستند و گفتند پرونده آقای تدین باید رسیدگی شود ما فهمیدیم که این رسمیت کمیسیون سرمنشأش از اینجا است که باید باینکار رسیدگی شود بعد آمدند و نشستند و فوراً پیشنهاد دادند که باید برای اینکار سو کمیسیونی انتخاب کنیم من بیچاره آنجا هر چه فریاد کردم که سو کمیسیون را میخواهم بچار کنیم يك کاری است که همه مان مسئولیت داریم و همه ما باید رسیدگی کنیم و بالاخره مخیر کمیسیون وقتی مطلبی را در مجلس اظهار میکند نماینده کمی همه اعضا کمیسیون است این را بگذاریم در خود کمیسیون رسیدگی کنیم و رای خودمان را بدهیم فایده نکرده و زمینه کمیسیون را طوری تهیه کرده بودند و مساعد کرده بودند که عراض بنده بجای نرسید سو کمیسیونی انتخاب شد و گفتند این سو کمیسیون ، همین الان کار را رسیدگی کند . سو کمیسیون ظهر بگذرد این کار را رسیدگی کند . سو کمیسیون انتخاب شد اعضا سو کمیسیون انتخاب شدند یکی آقای نقابت بود یکی آقای فرهودی بود و یکی دیگر (بکنفر از نمایندگان کان - سومی راهم بفرمائید) فعلاً بنده یاد ندارم (ملک مدنی - آقای شهاب بودند) پس آقای شهاب بودند خلاصه آقا بیان نشستند و گزارش حاضر کردند و بلافاصله در يك جلسه نزدیک مارا خبر کردند و کمیسیون را تشکیل دادند و يك گزارش بالابلند بسیار مفصلی و با منطبق و با دایلی که سو کمیسیون داده بود مطرح کردند (مهندس فریور - لابد گزارش ماشین هم شده بود) بنظرم ماشین هم شده بود حالا ما باید فهمیدیم که غیر از مسئله آقای تدین اینکار با موضوع يك بیوک ابراهیمی یا آقا بزرگ ابراهیمی (صادقی - هر دو یکی است) و بقول آقا هر دو یکی است ارتباط دارد و با بکنفر از آنها هم میگفتند بکنفر از اعضا این سو کمیسیون خویشی دارد (محمد طباطبائی - شاهک اعلام جرم بر علیه سو کمیسیون می کنید) بنده جریان را خواستم عرض کنم که طرز کار کمیسیون در نظر آقایان باشد (هاشمی - دو نفر از سو کمیسیون که مبری هستند آقای فرهودی و آقای شهاب) بالاخره بکنفر قوم و خویشی داشت و بعد معلوم شد (افشار صادقی - اسم او را بفرمائید) معلوم شد وقتی که آقای فرهودی آقای شهاب نباشند آن بکنفر دیگر را ذوق سلیم آقایان همین میکنند . خلاصه يك گزارشی سو کمیسیون تهیه کرده بود منی بر تبریز . حالا ما میخواهیم بدانیم این اتهام مدرکش چیست و مدرک این اتهامی که با آقای سید محمد تدین نسبت داده شده چه بوده این را هیچکدام از آقایان توضیح ندادند مدرک اتهام عبارت از این بود که وزارت دارائی وقتی که میشود در آذربایجان يك خلاف کانونهایی شده است و يك تجاوزی به بیت المال مملکت شده است يك هیئت بازرسی باینجا مسی فرستند .

دوره چهاردهم قانونگذاری شماره ۱ شماره ترتیب چاپ ۱۶۰ تاریخ ۱۳۲۲/۱۱/۲۲

گزارش از کمیسیون رسیدگی بحسابهای بیست ساله کارمندان دولت بمجلس شورای ملی

کمیسیون رسیدگی بحسابهای بیست ساله کارمندان دولت مربوط به طرح پیشنهادی آقای طوسی و امضای جمعی از نمایندگان کان دوره ۱۳ در ایندوره ۱۴ ، نیز بسد فعات متناوب تشکیل و با مراجعه و مطالعه سوابق امر و اقدامات کمیسیونهای متشکله در دوره ۱۳ قانونگذاری بر اثر مطالعات و مذاکرات بسیاری که در جلسات عیدیه بعمل آورد در نتیجه مواد زیر تنظیم و اینک گزارش آنرا برای شورای اول تقدیم مجلس شورای ملی میدارد:

ماده ۱ - دولت مکلف است بحساب دارائی کلیه نمایندگان مجلس شورای ملی و مستخدمین دولت اعم از لشکری و کشوری و رسمی و قراردادی و اشخاصیکه بطور ثابت یا موقت با دریافت حقوق در وزارتخانه ها و دستگاههای دولتی و شهرداری ها و بانکها و دولت در آن ذی سهم و ذی نفع است مشغول خدمت بوده و یا میباشد و همچنین بستگان واقوام نزدیک آنها از اسفند ۱۲۹۹ تا تاریخ تصویب این قانون رسیدگی نماید .

تبصره ۱ - وزراء و معاونین آنها و مؤسسات و شرکت ها و افرادیکه در کارهای دولتی از قبیل مزایده و مناقصه و مقاطعه کاری مداخله داشته و یا دارنده مشمول مقررات ماده ۱ میباشد و نیز کلیه اشخاصیکه بطور غیر رسمی در کارهای دولتی وارد بوده مشمول مقررات این قانون خواهند بود .

ماده ۲ - برای رسیدگی بحساب دارائی اشخاص مذکور فوق هیئتی مرکب از ۱۲ نفر تشکیل میشود دولت سه برابر این عده را از کارمندان عالی رتبه و معتمدین و اشخاصیکه بهیچوجه سوء سابقه نداشته اند بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید و مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون رسیدگی بحسابهای بیست ساله بمجلس شورای ملی

۱۲ نفر از بین آنها با رأی مخفی انتخاب مینماید .

تبصره ۱ - هیئت تحریریه و اعضای که محل احتیاج محکمه عالی است بقدر کافی از وزارت دادگستری انتخاب و باختیار محکمه عالی گذارده خواهد شد .

تبصره ۲ - تعقیب اشخاص طبق طبقه بندی از درجه اول شروع خواهد شد باین معنی که ابتدا از نخست وزیران و وزیران و نمایندگان مجلس شورای ملی و استانداران و سپهبد ها و امراء لشکر و معاونین وزارت خانه ها و سر تپ ها و بهمین تناسب بطبقات بعد رسیدگی خواهد شد .

ماده ۳ - هر وزارتخانه و هر اداره ای نسبت بدارائی کارمندان خود ظنین شود میتواند پرونده مقدماتی را تشکیل و به هیئت رسیدگی بدهد و هیئت مزبور بحساب دارائی این قبیل اشخاص رسیدگی خواهد کرد .

ماده ۴ - هیئت رسیدگی برای کلیه کارمندان دولت که طرز زندگانی و وضعیت مالی آنها و بستگان شان متناسب با حقوق آنها نیست و نیز برای اشخاص نامبرده در تبصره يك ماده اول این قانون پرسشنامه هائی ارسال و مأخذ و مدارک دارائی آنها را مطالبه می نماید .

ماده ۵ - اشخاص مرقوم در ماده ۱ مکلفند پرسشنامه ها را صحیحاً تنظیم و تکمیل نموده با کلیه مدارک و اسنادی که دارائی آنها را معلوم نماید و صورت کلیه اموال منقول و غیر منقول و وجوه نقد و ارز و اسناد و سهام شرکت های سهامی و طلا و جواهرات خود را در مدت ۲۰ روز از تاریخ دریافت پرسشنامه به هیئت رسیدگی تقدیم نمایند .

تبصره - مدت مذکور ممکن است از طرف مقاماتیکه مطالبه پرسشنامه کرده اند در نتیجه علت های موجه برای یکمرتبه تمدید شود .

ماده ۶ - هیئت رسیدگی در صورتیکه لازم بداند میتواند از شخصی که برای او

پرسشنامه فرستاده شده توضیحات کتبی و شفاهی بخواهد و آن شخص مکلف است در مدتی که هیئت رسیدگی معین مینماید پاسخ جامع و کامل بدهد و همچنین کمیسیون میتواند از ادارات و بانکها و دفاتر اسناد رسمی و اشخاص اطلاعاتی بخواهد و مقامات نامبرده مکلفند اطلاعاتی که خواسته شده برای هیئت رسیدگی ارسال دارند .

ماده ۷ - دوازده نفری که از طرف مجلس برای رسیدگی بحساب تعیین شده اند از بین خود هفت نفر را بعنوان محکمه عالی و پنج نفر را بعنوان دادستان ، دادیار ، باز پرس و عضو علی البدل انتخاب مینمایند .

ماده ۸ - محکمه عالی رسیدگی پس از مطالعه و رسیدگی بیرونده اشخاص نامبرده در صورتیکه تشخیص دهد که بکقسمت یا کلیه اموال و دارائی آنها از راه غیر مشروع بدست آمده و یا بوسیله سوء استفاده از مقام تحصیل شده حکم بر ضبط بکقسمت یا کلیه اموال آنها خواهد داد و اموال مزبور بملکیت بدولت تعلق خواهد گرفت و آنچه که از این محل ها اخذ و صادره میشود عیناً و منفعتاً منحصراً متساویاً بمرصه تعلیمات عمومی و بهداری و آبیاری کشور خواهد رسید .

ماده ۹ - چنانچه معلوم شود اشخاصیکه مشمول این قانون هستند اموال خود را قبلاً بزن یا فرزند و یا اقوام و کسان خود منتقل نموده اند اموال و املاک مزبور در حکم دارائی خود آنها محسوب و مشمول مقررات این قانون خواهد بود .

تبصره - هر گاه معلوم شود اشخاص اموالی را مخفی کرده و صورت نداده اند دولت موظف است آن قسمت را تمام ضبط نماید .

ماده ۱۰ - کسانی که پرسشنامه ها را برخلاف واقع تنظیم نمایند علاوه بر محکومیت مندرج در ماده فوق محکوم بشش ماه تا دو سال حبس تأدیبی خواهند بود .

ماده ۱۱ - هر يك از اشخاص مذکور در ماده ۱ معلوم کرد در دارائی خود رابوسائل

نامشروع بدست آورده در صورتی که بموجب قوانین جزائی عمل او مشمول کیفر شد بدستوری باشد علاوه بر ضبط دارائی مزبور بحسب تأدیبهی از یکسال تا سه سال محکوم میشود و در صورتیکه مستخدم دولت باشد علاوه بر کیفر های مزبور بانفصال ابد از خدمات دولتی نیز محکوم خواهد شد .

ماده ۱۲ - اشخاصی که طبق این قانون تحت تعقیب قرار گیرند در صورتی که خارج از کشور ایران باشند از طرف محکمه احضار و در صورت استتکاف از حضور تمام دارائی و موجودی آنها مصادره و هر وقت بایران منتقل

شوند بلافاصله باز داشت شده و جریان محکمه از همان تاریخ شروع خواهد شد و این قسمت مشمول مرور زمان نخواهد بود .

ماده ۱۳ - در موقع مراجعه هیئت رسیدگی بمأمورین استانیها و شهرستانها و ورود بازرسی های هیئت عالی رسیدگی عموم مأمورین دولت موظف هستند برای تسهیل و پیشرفت بازرسی های آنها نهایت مساعدت و همکاری را مبذول و در صورت تخلف و مناسحه بانفصال موقت از ۶ ماه تا دو سال محکوم خواهند شد .

ماده ۱۴ - کسانیکه بامدرك و از روی حقیقت گزارش می دهند بمحکمه مذکور بدهند و

خلاف آن عملیات ثابت نگردد محکمه میتواند تا صدی بیست از اموالی که برخلاف قانون بدست آمده است بکشف اهداء نماید .

ماده ۱۵ - دولت مکلف است آئین نامه اجرای این قانون را تنظیم و پس از تصویب کمیسیون رسیدگی بمحاسبه ۲۰ ساله مجلس شورای ملی بموقع اجرا بگذارد .

ماده ۱۶ - احکام محکمه عالی رسیدگی قابل استیناف و پزوهش نخواهد بود .

مخبر کمیسیون رسیدگی به حسابهای بیست ساله کارمندان دولت - طوسی
تاریخ بهاپ ۲۴ / ۱۱ / ۱۳۲۳

اخبار مجلس

مراسم افتتاح روزنامه رسمی

ساعت هفده روز شنبه بیست و یکم بهمن ماه مراسم افتتاح روزنامه رسمی کشور شامشاهی که طبق قانون چهارم مهر ماه ۱۳۲۳ می باید انتشار یابد در حضور هیئت رئیسه مجلس شورای ملی و رؤسای ادارات مجلس و چندتن دیگر که نسبت به تهیه مقدمات انتشار روزنامه مساعی وافی مبذول داشته بودند بعمل آمد .

نخست آقای هاشمی نماینده مجلس شورای ملی رئیس اداره روزنامه شرحی دایر بتاریخچه جراید رسمی در ایران و دیگر کشورها خصوصاً جراید رسمی در ایران در یک قرن اخیر واهمیت روزنامه رسمی بیان داشتند و در خاتمه از مدعوین خصوصاً هیئت رئیسه مجلس که وسائل تأسیس این روزنامه را فراهم ساخته اند مخصوصاً آقای رئیس مجلس شورای ملی که نخستین بار مدیریت روزنامه مجلس به عهده ایشان بوده است و همچنین آقای دکتر مظفری نایب رئیس مجلس شورای ملی که قانون انتشار روزنامه رسمی بنا به پیشنهاد ایشان بوده است و آقایان دکتر صبا دکتر شهید نورائی استاد دانشکده حقوق و آزادی رئیس چاپخانه مجلس و بعضی از رؤسای ادارات مجلس که برای تهیه انتشار روزنامه جدید وافی مبذول داشته اند تشکر کردند .

سپس آقای طباطبائی رئیس مجلس شورای ملی شرح مبسوط و مفصلی نسبت بجراید خصوصاً تاریخ جراید ایران و مصر و ترکیه و غیره بیان داشتند

روز شنبه بیست و یکم بهمن ماه ساعت ۳ و نیم بعد از ظهر کمیسیون تحقیق باحضور اکثریت اعضاء هیئت تشکیل گردید و بگزارشها و شکایات واصله بدست رسیدگی بعمل آمد .

در اداره بایگانی:

ساعت یازده چهارشنبه هیجدهم بهمن ماه بر حسب تصمیم قبلی هیئت رئیسه مجلس شورای ملی آقای طباطبائی رئیس مجلس و سایر اعضاء هیئت رئیسه برای بازدید بایگانی را که مجلس باداره بایگانی را کد رفتنده آقای اعتبار زاده رئیس اداره گزارش مشروح و مفصل اداره را بر سر رسانیدند و از طرف آقایان هاشمی و طوسی تذکرات سودمندی راجع بجرایان امور آن اداره داده شد و مورد توجه واقع گشت و در ضمن مقرر گردید قسمت هائی از مذاکرات دوره های سابق مجلس که مفصل چاپ نرسیده بود متدرجاً در روزنامه رسمی درج گردد و در خاتمه آقای اعتبار زاده مورد تشویق مقام ریاست مجلس قرار گرفتند .

جلسه هیئت رئیسه:

ساعت یازده روز شنبه بیست و یکم بهمن ماه هیئت رئیسه مجلس تحت ریاست آقای طباطبائی رئیس مجلس شورای ملی تشکیل شد و راجع بتوسعه امور بهداری و ایجاد دائره ای بنام دائره ماشین نویسی برای تمرکز ماشین نویسی ادارات مجلس مذاکرات لازم بعمل آمده و تصمیمات شایسته اتخاذ گردید و یکساعت بعد از ظهر جلسه بیابان رسید .

کمیسیون تحقیق:

روز شنبه بیست و یکم بهمن ماه ساعت ۳ و نیم بعد از ظهر کمیسیون تحقیق باحضور اکثریت اعضاء هیئت تشکیل گردید و بگزارشها و شکایات واصله بدست رسیدگی بعمل آمد .

صورت سئوالات آقایان نمایندگان از کابینه آقای بیات

ریاست مجلس شورای ملی . متنی است جناب آقای نخست وزیر را به مجلس احضار فرمائید که بشئوالات بنده راجع به سوء رفتار و عملیات ناملازم سرهنگ قهرمانی و سروان حمیدی که بعنوان اخذ مالکانه و جمع آوری املحه اهالی تراکه کوکلان حوزه بجنورد را اذیت نموده و مینمایند جواب بدهند . نماینده دشت گرگان ، **محمد گرجانی** ۲۳/۱۱/۱۳۱۷

مقام ریاست مجلس شورای ملی راجع بعدم صلاحیت محاکم در عرض حال متظلمین از جناب آقای وزیر دادگستری سئوالی دارم بجناب ایشان ابلاغ فرمائید برای پاسخ در مجلس حاضر شوند . **فرخ**، ۲۳/۱۱/۱۳۱۷

مقام ریاست مجلس شورای ملی چون مأمورین وزارت دارائی قسمتی از بقایای خالصجات را که در قانون متمم بودجه سال ۱۳۲۱ بزرار عین خالصجات بخشوده شده دریافت و بقیه راهم مطالبه مینمایند لذا از آقای وزیر دارائی سئوالی دارم که علل این اقدام برخلاف قانون را در مجلس حاضر شده و بیان فرمایند . **دهستانی** ۲۳/۱۱/۱۳۱۷

مقام ریاست معظم مجلس شورای ملی بقراریکه از شهرستان مهاباد نوشته اند قریب سه ماه است وزارت دادگستری دادگاه شهرستان مهاباد را منحل کرده است چون این قضیه برخلاف مصالح اهالی آن شهرستان است از وزیر محترم دادگستری تقاضی دارم برای جواب حاضر شوند که علت انحلال دادگاه شهرستان نامبرده چه بوده است . **صدر قاضی** ۲۳/۱۱/۱۳۱۷

سئوال از جناب آقای وزیر خارجه

مطابق اطلاعی که آن جناب و عموم آقایان نمایندگان محترم مجلس شورای ملی دارند چندی است عده زیادی از افراد این مملکت با زن و بچه جهت اخذ گذر نامه برای زیارت عتبات بطهران آمده و پس از سختی های بی شمار موفق باخذ جواز عبور شده اند ولی تاکنون سفارت عراق حاضر جهت ویزای گذرنامه این عده نشده . علاوه بر خسارات زیادی که از لحاظ معطلی باین مردم بیچاره وارد شده و میشود روزی چندین هزار نفر درب سفارت عراق از صبح تا شام در این هوای سرد زمستان منتظرند ، این منظره جهه حیثیت و شئون این مملکت بسیار موهن است .

دولت ایران مخصوصاً وزارت خارجه که مسئول حفظ حیثیت و جان و مال افراد این کشور در این مورد است لازم بود اول توافق دولت عراق را جهت ویزا و پذیرفتن زوار تحصیل مینمود و سپس اجازه صدور گذرنامه میداد .

و آیا فعلاً برای این عده از افراد که گذر نامه داده و میدهد و هم روزها بانتظار ویزا درب سفارت عراق میروند چه مذاکره ای با دولت عراق نموده و تکلیف مردم چیست ؟ **فولادوند**، ۲۳/۱۱/۱۳۱۸

ریاست محترم مجلس شورای ملی خواهشمندم بجناب آقای نخست وزیر و جناب آقای وزیر دارائی اطلاع دهند برای پاسخ بشئوال های زیر در مجلس شورای ملی حضور بهم رسانند .

۱- با اینکه در نتیجه هشت ماه اقدام متوالی اینجناب مدت بیست سه ماهه فاش اهالی چهارم به محل فرستاده شده و چندین بار دستور های موکد کتبی و تلگرافی توزیع بارچه پیش از زمستان بدارائی فارس داده شده چرا مأمورین مردم را در زمستان برهنه نگاهداشته و حاضر نشده اند پس از سه سال نظلم و استرحام اهالی برای اولین بار بهر یک نفر سه متر پارچه بهای دولتی بشروشد .

۲- ششماه پیش موقع طرح لایحه مازاد غله که طرحی دایر بتأمین نان شهرستان های چهارم و لار با امضاء اینجناب و ۱۰ نفر از آقایان نمایندگان مجلس تقدیم گردید آقای وزیر دارائی وقت قول دادند کسری نان مردم ایندو شهرستان را تأمین نمایند . از آن تاریخ با اینکه مکرر اینجناب بوزارت دارائی مراجعه نمودم دستورهای متعددی دایر بفرش روزانه مقداری گندم و جو و برنج دولتی باهالی صادر گردیده و با اینکه در انبار غله جهرم گندم و جو موجود است با وصف این طبق تلگراف و اصل اهالی گرفتار تحطی شده اند و گندم در بازار یکمن ۲۸ ریال و جو و ذرت ۲۰ ریال میفروشند چرا مأمورین غله و نان حاضر نشده اند بفرش روزانه مقداری جنس هم از تحطی جلوگیری نمایند و هم نرخ غله را در بازار سیاه پائین آرند .

۳- پیش از شهریور ۱۳۲۰ (۱۹) نفر عاملین قماش جهرم چهل و دو هزار و یانصد ریال بعنوان سپرده طبق دستور وزارت دارائی تحویل بانک داده اند . با اینکه بیش از سه سال است اسامای قماش به عاملین داده نشده و طبق پرونده های موجود در نخست وزیری و وزارت دارائی در طول این سه سال عاملین نامبرده بی دردی مطالبه بول سپرده خود نموده اند و بارها دستور پس دادن آن داده شده بچه علت تاکنون این پول را بصاحبان آن پس نداده و عقیده مردم نسبت بدولت بکلی بدبین و باعث اردولت در نظر افراد ملت اطعمه وارد آورده اند ؟

۴- در سال ۱۳۱۷ مأمورین دارائی شیراز چهارصد کیلو قند متعلق بیک نفر از اهالی جهرم را بنام قاچاق در شیراز توقیف کرده اند و هفت سال متوالست پرونده آن در جریان است و هر چه متظلم دادخواهی میکند گوش بحرفش نمیدهند . دلیل اینکه دستور های صادره دولت دایر بخاتمه دادن این پرونده تعیین تکلیف صاحب آن اجرا نمیشود چیست ؟ چون اینجناب معتقدم تا دولت مرکزی مقتدر و قوی نباشد نمیتوان هیچگونه امیدی بحفظ حقوق اهالی شهرستانها داشت با اینکه از طرفداران جدی دولت بوده و در موقع ابراز تمایل و اعتماد و همچنین بلوایح وی رای مثبت داده ام اینک وظیفه ای که نسبت بحفظ حقوق مردم حوزه انتخابیه خود دارم مرا ناگزیر مینماید اکنون که با همه تلاش و کوشش متوالی و مذاکرات مکرر بات بی دردی بولدات نسبت بتأمین آسایش

آنها نتیجه نگرفته ام در مقام سئوال رسمی از دولت برآیم . بنده ای است در صورتیکه بنا بتقاضای کتبی که از نخست وزیر و وزارت دارائی نمودام نسبت بچهار فقره سئوال بالا اقدام عملی شده و مخصوصاً عناصر مشولیکه با سهل انگاری خود لطمه بحقوق عمومی وارد آورده اند مورد تعقیب و محاکمه فرار گرفتند بموافقت و پشتیبانی خود نسبت بدولت باقی و الا بحکم وظیفه باستیضاح از دولت ناگزیر خواهم بود **ابوالفضل حاذقی**، ۲۳/۱۱/۱۳۱۷

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی راجع باملاک مرحوم صولت هزاره و برادرهای آن مرحوم آقایان علینقی ، محمد و احمد هزاره که دولت متصرف گردیده و املاک تعویضی آنها را نیز صاحبان حقیقی املاک تصاحب نموده اند و بالتبلیغه یک جمعیت و عائله کثیری بلا تکلیف مانده و وسائل معاش آنها در اختیار دولت و بهیچوجه در مقام استرداد و چاره جوئی نیستند از وزارت دارائی سئوالی دارم ، استدعا میکنم مقرر گردد هر چه زودتر برای ایراد جواب در مجلس حضور بهم رسانند . **طوسی** ۲۳/۱۱/۱۳۱۶

مقام عالی ریاست مجلس شورای ملی در موضوع باغ فواره واقعه در بجنورد محل انتخابی بنده که ملک موروثی اجدادی آقایان شاداو موکلین بنده است و بنام اینکه مورد احتیاج ارتش است برای اداره اصلاح نژاد اسب غصبا شغال کرده و بدون اجازه صاحبان ملک اصطبل و لوازمی در آن محل ساختمان کرده و چهار سال است دیناری اجازه و آب بها نپرداخته و بهیچوجه جواب مستند بدلیلی ایراد نموده و معلوم نیست در سایه چه حق و عنوانی از تخلیه و تصرف دادن بمالکین خود داری مینمایند و حتی بنامه ای که در تاریخ ۱۳۱۰/۱۰/۲۳ بشماره ۵۰ در این خصوص نوشته ام پاسخی نداده اند بنا براین مقدمه از جناب آقای وزیر جنگ سئوالی دارم استدعا میکنم مقرر شود در اسرع وقت برای ایراد جواب در جلسه علنی مجلس حضور پیدا کنند .

نماینده بجنورد . **طوسی**، ۲۳/۱۱/۱۳۱۶

ریاست محترم مجلس شورای ملی نظر باینکه توقیف های بی دردی جراید ملی ، مرد امروز - مین - نجات ایران - کشور - امروز و فردا - تهران مصور - هور - ترقی - دارا - نسیم شمال نگرانی زیادی در افکار عمومی تولید نمود و تلگراف های زیادی از ولایات و تهران برای اعتراض باین توقیفهای بیچاره رسیده منی دارم مقرر فرمائید هر چه زودتر آقای وزیر جنگ آقای وزیر دادگستری در جلسه علنی مجلس شورای ملی حاضر شده و توضیحات لازم بعرض مجلس برسانند . **سیف پور فاطمی - طوسی**، ۲۳/۱۱/۱۳۱۷